

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۶۶۰۶-۲

چاپ اول

شهریور ۱۳۹۲

INSO
16606-2

1st. Edition

Sep.2013

اطلاعات و مستندسازی - بسط مجموعه نویسه‌های

کدشده الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات

کتاب‌شناسی

قسمت ۲: نویسه‌های لاتین استفاده‌شده در

زبان‌های اروپایی اقلیت با فرم نوشتاری

منسوخ‌شده

**Information and documentation - Extension of
the Latin alphabet coded
character set for bibliographic information
interchange -**

**Part 2: Latin characters used in minor European
languages and obsolete typography**

ICS:35.040

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« اطلاعات و مستندسازی - بسط مجموعه نویسه‌های کد شده الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی قسمت ۲: نویسه‌های لاتین استفاده‌شده در زبان‌های اروپایی اقلیت با فرم نوشتاری منسوخ‌شده »

رئیس:

سمت و / یا نمایندگی

پهلوانیان، حسین
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات و
دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه)
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

دبیر:

حقوقی، حسین کامبیز
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

آذرکار، سیدعلی
(فوق لیسانس مهندسی کامپیوتر)
شرکت مهندسی پدیدپرداز
کارشناس پروانه‌دار استاندارد

رادمان، جواد
(دکترای مدیریت برنامه‌ریزی و توسعه)
شرکت مبین‌نت

فراهانی، فهیمه
(لیسانس حسابداری)
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

فنوننی الاصل، حشمت اله
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)
مخابرات شرکت نفت

مظاهری، محمدحسین
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

ممدوح، حسین
(لیسانس مهندسی برق، مخابرات)
شرکت آگاهان ارتباط آریا
(سهامی خاص)

محسن زاده، علی‌اکبر
(فوق لیسانس مخابرات)
کارشناس مخابرات

نظری، فاطمه

شورای عالی انفورماتیک

(فوق لیسانس فناوری اطلاعات - برنامه ریزی سیستم‌ها)

استاندارد «اطلاعات و مستندسازی- بسط مجموعه‌نویسه‌های کدشده الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی قسمت ۲: نویسه‌های لاتین استفاده‌شده در زبان‌های اروپایی اقلیت با فرم نوشتاری منسوخ‌شده» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط شرکت آگاهان ارتباط آریا، تهیه و تدوین‌شده و در دویست و هفتاد و نهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد رایانه و فرآوری داده‌ها مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۴ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌گردد.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 5426-2:1996, Information and documentation - Extension of the Latin alphabet coded character set for bibliographic information interchange - Part 2: Latin characters used in minor European languages and obsolete typography

مقدمه

این استاندارد مربوط به استفاده از الفبای لاتین در زبان لاتین می‌باشد. با توجه به اینکه بعضی از اصطلاحات و علائم تفکیک‌کننده برای این زبان وجه تشابهی با بیشتر زبان‌های رایج اروپایی ندارد، و به همین ترتیب، نمی‌تواند وجه تشابهی با زبان فارسی نیز داشته‌باشد لذا تا جاییکه امکان داشته سعی شده که مواردی را که می‌توان به فارسی برگردان نمود، را به فارسی برگردانده و مواردی را که نمی‌شود به فارسی برگردان نمود را به همان حالتی که در استاندارد اصلی مرجع آمده است در این استاندارد ملی لحاظ نماییم.

این موضوع با بحث در کمیته فنی و با استفاده از نظرات تخصصی کارشناس محترم مرکز تحقیقات انجام شده و توضیحات ضروری نیز داده شده‌اند. اگر مواردی وجود داشته باشد که برای خواننده مبهم و غیرقابل درک باشد وی می‌تواند به اصل استاندارد مرجع مراجعه نماید.

« اطلاعات و مستندسازی - بسط مجموعه‌نویسه‌های گذشته الفبای لاتین برای تبادل اطلاعات کتاب‌شناسی

قسمت ۲: نویسه‌های لاتین استفاده‌شده در زبان‌های اروپایی اقلیت^۱ با فرم نوشتاری منسوخ‌شده^۲»

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱-۱ هدف از تدوین این استاندارد، تعیین مشخصات ۷۰ نویسه نگاره‌ای با بازنمایی گذشته آن‌ها، به‌طور عمده به‌منظور تبادل اطلاعات در میان سامانه‌های پردازش داده و درون سامانه‌های ارسال پیام، است. این استاندارد شامل یک جدول کدبندی و یک راهنما^۲ است که هر نگاره، استفاده از آن و نام آن را نشان می‌دهد.

۲-۱ این نویسه‌ها، یک مکمل برای نویسه‌های گذشته الفبای لاتین برای استفاده در کتاب‌شناسی (به استاندارد ISO 5426 مراجعه شود) بوده، به طوری که آن‌ها بعضی از زبان‌های اقلیت منسوخ‌شده را که از دست‌نوشته‌های لاتین و چاپ سنتی از رده خارج است، پوشش می‌دهد.

۳-۱ این مجموعه‌نویسه، به همراه نویسه‌های استاندارد ISO/IEC 646 و ISO 5426، به‌منظور به‌کارگیری اطلاعات در زبان‌های زیر است: انگلوساکسون؛ گرینلندی؛ لاتین؛ لاتویایی (شکل‌های قدیمی‌تر)؛ مالتایی. هم‌چنین از آن‌ها به‌منظور پوشش چاپ سنتی وابسته به کتاب‌های قدیمی‌تر، به‌خصوص علایمی که مرتبط با موارد الزامی^۳ است، استفاده می‌شود.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن موردنظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

2-1 ISO/IEC 646: 1991, Information technology- ISO 7-bit coded character set for information interchange.

2-2 ISO/IEC 2022:1994, Information technology- Character code structure and extension techniques.

2-3 ISO 5426:1983, Extension of the Latin alphabet coded character set for bibliographic information interchange.

1 -Minor

2 -Legend

3 -Binding Signatures

International register of character sets to be identified by means of escape sequences.

۳ پیاده‌سازی

۱-۳ پیاده‌سازی این مجموعه‌نویسه کدشده در رسانه فیزیکی و برای انتقال، با در نظر گرفتن نیاز واریسی خطا، موضوع سایر استانداردهای بین‌المللی است (به پیوست الف این استاندارد مراجعه شود).

۲-۳ پیاده‌سازی این قسمت از ISO 5426 باید به صورت یک مجموعه G2 برای مجموعه هفت‌بیتی که به وسیله ISO 5426 بر طبق تمهیدات مشخص شده در ISO/IEC 2022 فراهم شده و به وسیله یک دنباله ESC شناسایی شده است باشد. (باید اختصاص یابد).

۳-۳ از موقعیت‌های اختصاص نیافته در جدول نباید برای تبادل اطلاعات بین‌المللی کتاب‌شناسی استفاده شود.

۴ جدول بسط‌یافته کد نویسه‌های لاتین برای استفاده در زبان‌های اروپایی اقلیت و فرم نوشتار منسوخ‌شده

جدول ۱ جدول کدبندی‌شده برای نویسه‌های بسط داده شده به زبان‌های اروپایی اقلیت و فرم نوشتار منسوخ‌شده است.

جدول ۱

				b ₇	0	0	0	0	1	1	1	1
				b ₆	0	0	1	1	0	0	1	1
				b ₅	0	1	0	1	0	1	0	1
b ₄	b ₃	b ₂	b ₁		0	1	2	3	4	5	6	7
0	0	0	0	0				☒	đ	☒	3	3
0	0	0	1	1			/	ı	đ	☒	Œ	Œ
0	0	1	0	2			*	✱	đ	☒	H	h
0	0	1	1	3			1	Ɔ	đ	☒	K	k
0	1	0	0	4			☒	ı	đ	☒	H	h
0	1	0	1	5			☒	ı	đ	☒	P	p
0	1	1	0	6			☒	ı	đ	☒	P	p
0	1	1	1	7			đ	ı	đ	☒	P	p
1	0	0	0	8			☒	☒	đ	☒	Q	q
1	0	0	1	9			7	z	ı	☒	R	r
1	0	1	0	A			2	ı	ı	☒	f	f
1	0	1	1	B			ı	ı	ı	☒	P	p
1	1	0	0	C			đ	ı	ı	☒	3	3
1	1	0	1	D			ı	ı	☒	☒	Œ	Œ
1	1	1	0	E			ı	ı	☒	☒	f	f
1	1	1	1	F			,	☒	☒	☒	☒	☒

جدول ۲ شکل نگاره‌ای و نام هر نویسه و یک مثال از مورد استفاده آن‌ها را مشخص می‌کند. توضیحاتی نیز برای تشریح معانی خاص بعضی از نویسه‌ها، به‌خصوص آن‌هایی که وابسته به انقباض (هم‌کشی) برای پیش‌وندها و پسوندهای پاینده زبان لاتین داده شده است.

جدول ۲

کد	شکل نگاره	مثال	نام	توضیحات
۲۱	/	Dasist/ein	کامای دراز- ویرگول	از آن به عنوان یک علامت وقفه استفاده می‌شود.
۲۲	*	[^] *	علامت ستاره ۶ پره	از آن به عنوان یک علامت الزامی استفاده می‌شود.
۲۳	¶	¶.inferno	علامت پیلکرو	از آن به عنوان یک علامت پاراگراف استفاده می‌شود.
۲۴			انگشت سبابه سفید راست	از آن به عنوان یک علامت الزامی استفاده می‌شود.
۲۵		◐Primo	گلوله سیاه با گرایش به سمت چپ	از آن به عنوان یک علامت الزامی استفاده می‌شود.
۲۶			نیزه برگی با گرایش به سمت چپ	از آن به عنوان یک علامت الزامی استفاده می‌شود.
۲۷	∅	[^] ∅	حرف کوچک لاتین با ... D	از آن به عنوان یک علامت الزامی استفاده می‌شود.
۲۸			از این موقعیت نباید استفاده شود	
۲۹	7	7 in terra pax	علامت انقباضی رقم ۷ موج‌دار	از آن برای حروف لاتین "et" استفاده می‌شود
2A	ʔ	ʔfitetur	علامت انقباضی حروف لاتین کوچک c بر عکس شده با اگویگس ^۲	از آن برای پیش‌وند لاتین "CON" استفاده می‌شود
2B	ɹ	dieɹ	علامت انقباضی رقم چهار موجی (موج‌دار)	از آن برای پس‌وند لاتین rum استفاده می‌شود
2C	ɿ	quɿ	علامت معکوس شده قسمت	از آن برای پس‌وند لاتین "orum" استفاده می‌شود
2D	ɟ	domins	علامت انقباضی حرف لاتین کوچک E دست نوشته بر عکس	از آن برای پسوند لاتین "us"
2E	ɣ	nostrɣ	علامت انقباضی حرف لاتین بزرگ دست نوشته ۱	از آن برای پسوند لاتین "is" استفاده می‌شود
2F	ɣ	estialɣ	علامت انقباضی با ویرگول بالای سنگین (پر رنگ)	از آن برای پسوند لاتین "is" یا "is" استفاده می‌شود
۳۰			از این موقعیت نباید استفاده شود	

از آن در زمان سامی استفاده می‌شود	پریم(در ریاضی)	æ'ljo	ı	۳۱
از آن به عنوان علامت الزامی استفاده می‌شود	علامت مرجع(ارجاع)	⌘ ⁸	⌘	۳۲
از آن به عنوان علامت الزامی استفاده می‌شود	علامت پیلکرو راست	¶ 2. Purgatorio	¶	۳۳
از آن به عنوان علامت الزامی استفاده می‌شود	علامت صلیب مالتایی		⦿	۳۴
از آن به عنوان علامت مارکر استفاده می‌شود	گلولهٔ راست گرای سیاه		◐	۳۵
از آن به عنوان علامت پاراگراف استفاده می‌شود	علامت نیزهٔ ... با گرایش به سمت راست		↗ [^]	۳۶
از آن به عنوان علامت الزامی استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین Q یک‌وری شده		Q [^]	۳۷
	از این موقعیت نباید استفاده شود			۳۸
از آن برای حرف فرانسوی "et" استفاده می‌شود	علامت اختصار با رقم 7 موجدار با علامت تیرهٔ وسط		7̄	۳۹
از آن برای پیش‌وند لاتین "CO" استفاده می‌شود	علامت اختصار حرف لاتین کوچک C دم‌دار	ſgnovit	ſ	۳A
از آن برای نوشتن تاریخ به سبک رومی استفاده می‌شود	اعداد رومی صد برعکس شده	CICCLVI	⊖	۳B
از آن برای پس‌وند "us" یا "m" استفاده می‌شود	علامت اختصار حرف کوچک لاتین E با دست‌خط باز	Paulinu3	3	۳C
از آن برای حرف لاتین "er" استفاده می‌شود	علامت اختصار علامت سوال بدون نقطه از این موقعیت نباید استفاده شود	fortit?	?	۳E
				۳F
	کامای بالای ترکیبی	iĥu	ı̇	۴۰
از آن برای میان‌وند ^۱ لاتین "er" استفاده می‌شود	حرف لاتین کوچک R ترکیبی در بالا	nascĕtur	ı̇	۴۱
	کارون ترکیبی دوپل	pš	ı̇	۴۲
	خمان ترکیبی دوپل	q̄rts	ı̇	۴۳
	ترکیب خمان و تشدید(....)	q̄̇	ı̇	۴۴
	ترکیب حرف کوچک a لاتین در بالا	a ^a q	ı̇	۴۵
	ترکیب حرف کوچک e لاتین در بالا	klā ^e rer	ı̇	۴۶
	ترکیب حرف کوچک o لاتین در بالا	petb ^o uch	ı̇	۴۷
	ترکیب حرف کوچک □ لاتین در بالا	z ^q	ı̇	۴۸
	ترکیب ... از طریق مثبت بالاروندهٔ h	epĥiam	ı̇	۴۹
	ترکیب خط در قسمت بالا	ruoŧagielas	ı̇	۴A

روندهٔ t			
ترکیب خط با حرف	gukotees	☒	۴B
ترکیب خط از طریق گوشه	R̥ : Amen	☒	۴C
از این موقعیت نباید استفاده شود			۴D
از این موقعیت نباید استفاده شود			۴E
از این موقعیت نباید استفاده شود			۴F
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۰
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۱
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۲
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۳
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۴
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۵
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۶
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۷
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۸
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵۹
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵A
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵B
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵C
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵D
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵E
از این موقعیت نباید استفاده شود			۵F

در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین EZH	ŽAV'DOT	Ž	۶۰
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین G	VIGA-T	Ḡ	۶۱

	سدیل ^۱			
در زبان مالتایی از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین H با خط قلمی	HEMDA	H	۶۲
در زبان گرینلندی از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین KRA	KISSUNMIK	K'	۶۳
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین ENG	CIEGŅALIS	Ņ	۶۴
برای پیش‌وند لاتین "PRO" از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین P با تیلده وسط	Ꞥphetis	Ꞥ	۶۵
برای پیش‌وند لاتین "PRO" از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین P با کمر بند	Ꞥtectum	Ꞥ	۶۶
برای پیش‌وند لاتین "PER" از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین P با خط‌دار	Ꞥfectus	Ꞥ	۶۷
برای پیش‌وند لاتین "UO" از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین Q خط‌دار	Ꞥdlibet	Ꞥ	۶۸
از آن در زبان قدیمی نروژی استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین YR	TARIK	R	۶۹
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف بزرگ لاتین T خط‌دار	RUOFFA	Ꞥ	۶A
این حرف هم‌چنین "wen" خوانده می‌شود	حرف بزرگ لاتین P قلاب‌دار	Ꞥepman	Ꞥ	۶B
این حرف هم‌چنین "yogh" خوانده می‌شود	حرف بزرگ لاتین E برعکس شده باز	Ꞥender	Ꞥ	۶C
در پیش‌وندهای لاتین با "□" از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین OP	Ꞥ	Ꞥ	۶D
جایگزین برای حرف کوچک "s" است	حرف لاتین کوچک S دراز شده	Ꞥpes	Ꞥ	۶E
	از این موقعیت نباید استفاده شود			۶F
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین EZH	šav'dot	Ꞥ	۷۰
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین G خط‌دار	viga-t	Ꞥ	۷۱
در زبان مالتایی از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین h خط‌دار	ħemda	ħ	۷۲
در زبان گرینلندی از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین KRA	kissunmik	K	۷۳
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین ENG	ciegŅalis	Ņ	۷۴
از آن برای پیش‌وند لاتین "Pro" استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین P با تیلده وسط	Ꞥphetis	Ꞥ	۷۵
از آن برای پیش‌وند لاتین "Pro" استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین p با کمر بند	Ꞥtectum	Ꞥ	۷۶
از آن برای پیش‌وند لاتین "Per" استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین p خط‌دار	Ꞥfectus	Ꞥ	۷۷
از آن برای پیش‌وند لاتین "quo" استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین Q خط‌دار	Ꞥdlibet	Ꞥ	۷۸
از آن در زبان قدیمی نروژی استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین YR	tarik	R	۷۹
در زبان سامی از آن استفاده می‌شود	حرف کوچک لاتین t	ruoṭta	ṭ	۷A

خطدار در بالا	حرف کوچک لاتین P با	pepman	ɸ	YB
این حرف هم‌چنین "wen" خوانده می‌شود	قلاب در بالای آن			
	حرف کوچک لاتین E	gender	ʒ	YC
این حرف هم‌چنین "yogh" خوانده می‌شود	برعکس شده باز			
	حرف کوچک لاتین S ؛ Q	quoq̄	ɸ̄	YD
از آن برای پس‌وند لاتین "bus" استفاده می‌شود	تند(تیز)			
	حرف کوچک در	Ratizpon-eɸ	ɸ	YE
از آن برای پس‌وند لاتین "is" یا "ecundus" استفاده می‌شود	موسیقی (FLAT) قلاب‌دار			

۶ یادآوری‌های توضیحی

۱-۶ سه نوع نویسه در این مجموعه گنجانده شده است:

(الف) علایم، نشانه‌ها و نمادها و نویس‌های خاص برای اختصار که اغلب در متون زبان لاتین (جدول ۱، ستون‌های ۲ و ۳) یافت می‌شود،

(ب) علایم ترکیبی (نویسه‌های بدون فاصله؛ ستون ۴)؛

(پ) حروف خاص و کوتاه‌نوشت‌هایی که از آن‌ها در زبان‌های از رده خارج/ و یا کمتر متداول (جدول ۱ ستون‌های ۶ و ۷)؛

۲-۶ علایمی که از آن‌ها برای کوتاه‌نوشت‌های لاتین و اختصاری استفاده می‌شود، می‌توانند به‌طور قابل ملاحظه‌ای در مفهوم تغییر داشته باشد. چاپگرهای اولیه (و آن‌هایی که از آن به بعد حروف تایی آن‌ها را در سوابق کتاب‌شناسی رونویسی کرده‌اند) سنت دست‌نویسی را دنبال می‌کنند. در آن سنت کلمات معمولی (متداول)، یا پایانه‌هایی که به‌وسیله محتوا می‌توانند تعیین شود، فشرده و مختصر و کوتاه‌نوشت شده است. علایم واقعی که از آن‌ها استفاده شده فقط دارای اهمیت ثانویه است. مثال‌هایی که در جدول ۲ آورده شده تجویزی نیست. گزینه یک نویسه باید به‌وسیله علامتی که در حال باز تولید است تعیین شود، نه به‌وسیله پیروی^۱ محض از مفهوم ظاهری آن.

۳-۶ نویسه‌هایی که در جدول ۴ کدبندی شده (موقعیت‌های ۴۰ تا ۴C در جدول ۱) علایم ترکیبی که نویسه‌های بی‌فاصله است را بازنمایی می‌کند. یعنی این‌که، نویسه‌هایی که استفاده از آن‌ها به دنبال حرکت رو به جلوی افزاره خروجی نمی‌آیند. در یک زنجیره نویسه، این نویسه‌های بدون فاصله، قبل از نویسه‌هایی که تغییر می‌دهند، وارد می‌شوند. علایم چندگانه ترکیبی وابسته به یک حرف را باید به‌ترتیبی که ظاهر می‌شوند کدبندی نمود، با خواندن آن‌ها از چپ به راست یا از بالا به پایین. منظور، ترکیب آن‌ها با سایر نویسه‌های فاصله‌دار در این استاندارد ملی یا نویسه‌هایی از مجموعه پایه لاتین است. از نویسه Back Space (دارای کد ۰۸ در ISO/IEC 646) نباید در هنگامی که نویسه‌های بدون فاصله کدبندی می‌شوند، استفاده شود.

۴-۶ پرداختن به نویسه‌های نگاره‌ای تنها به‌منظور شناسایی به‌طور منحصربه‌فرد این حروف بسط‌یافته دست‌نوشت لاتین است.

از نگاره‌هایی که استفاده شده به‌طور لزوم فرم‌های خوش‌نویسی کاملاً مطلوب را بازنمایی نمی‌کنند.
۵-۶ اسامی نویسه‌ها (ولی نه کدها) آن‌گونه ساخته شده که تناظر حداکثری با اسامی نویسه در ISO/IEC 10646-1 دارد.

پیوست الف

(اطلاعاتی)

کتابنامه

- [۱] ایزو ۹۶۲:۱۹۷۴؛ پردازش اطلاعات- پیاده‌سازی مجموعه‌نویسه کدشده هفت‌بیتی و به هفت و هشت بیت بسط‌های آن روی نوار مغناطیسی ۱۲/۷mm (میلی‌متر) (۵ in / ۰) ۹ لبه.
- [۲] ایزو ۱۱۱۳:۱۹۷۹؛ پردازش اطلاعات- بازنمایی مجموعه‌نویسه کدشده هفت‌بیتی روی نوار پانچ‌شده.
- [۳] ایزو ۱۱۵۵:۱۹۷۸؛ پردازش اطلاعات- استفاده از توازن طولی برای آشکارسازی خطاها در پیام اطلاعاتی.
- [۴] ایزو ۱۱۱۷:۱۹۸۵؛ پردازش اطلاعات- ساختار نویسه برای شروع/توقف و انتقال هم‌زمان نویسه‌گرا.
- [۵] ایزو ۱۷۴۵:۱۹۷۵؛ پردازش اطلاعات- رویه‌های کنترل مد پایه برای سامانه‌های ارتباطی.
- [۶] ایزو ۲۳۷۵:۱۹۸۵؛ پردازش داده- رویه‌هایی برای ثبت دنباله‌های ESC.
- [۷] ایزو/آی ای سی ۱۹۹۳:۱۰۶۶۴؛ فناوری اطلاعات- مجموعه‌نویسه کدشده هشت‌بیتی چندگانه فراگیر (UCS) - قسمت ۱: معماری و صفحه پایه چندزبانی.
- [۸] آلن، C.G یک کتاب راهنمای زبان‌های اروپایی برای کتاب‌دارها، لندن، نیویورک: بوکر ۱۹۷۵.
- [۹] گیلیاروسکی، و گریورین وی. راهنمای شناسایی زبان‌ها: مسکو: ناوکا ۱۹۷۰.
- [۱۰] ون‌استرمان، جی، اف. کتاب مرجع زبان‌های خارجی برای استفاده کتاب‌دارها، کتاب‌شناس‌ها، محققان، ویرایش‌گرها، مترجمین و چاپگرها: ویرایش چهارم، نیویورک: شرکت سنترال بوک (۱۹۵۲).